

BEELDEN VAN DE GERESTAUREERDE AANBIDDING VAN HET LAM GODS EN VEEL MEER: GETTY EN KONINKLIJK INSTITUUT VOOR HET KUNSTPATRIMONIUM PAKKEN UIT MET STERK VERBETERDE WEBSITE

Closer to Van Eyck in 100 miljard pixels: het *Lam Gods* was nog nooit zo dichtbij

<http://clostertovaneyck.kikirpa.be/>

Het *Lam Gods* op het middenpaneel, van links naar rechts: vóór restauratie (met de 16de-eeuwse overschildering nog aanwezig), tijdens restauratie (het originele *Lam* van de Van Eycks uit 1432, vóór retouche), na retouche (het eindresultaat van de restauratie)

20.08.2020, LOS ANGELES EN BRUSSEL – Dankzij [Closer to Van Eyck](#) zoomden sinds 2012 miljoenen mensen in op de verbijsterend mooie details van een van de meest bejubelde kunstwerken ter wereld: het *Lam Godsveelluik*. In 2020 gingen al meer dan een kwart miljoen geïnteresseerden wereldwijd een kijkje nemen, en in de huidige COVID-periode steeg het bezoekersaantal zelfs met 800%. Dit toont het enorme potentieel van moderne digitale technologie om kunstwerken uit alle tijden breed toegankelijk te maken.

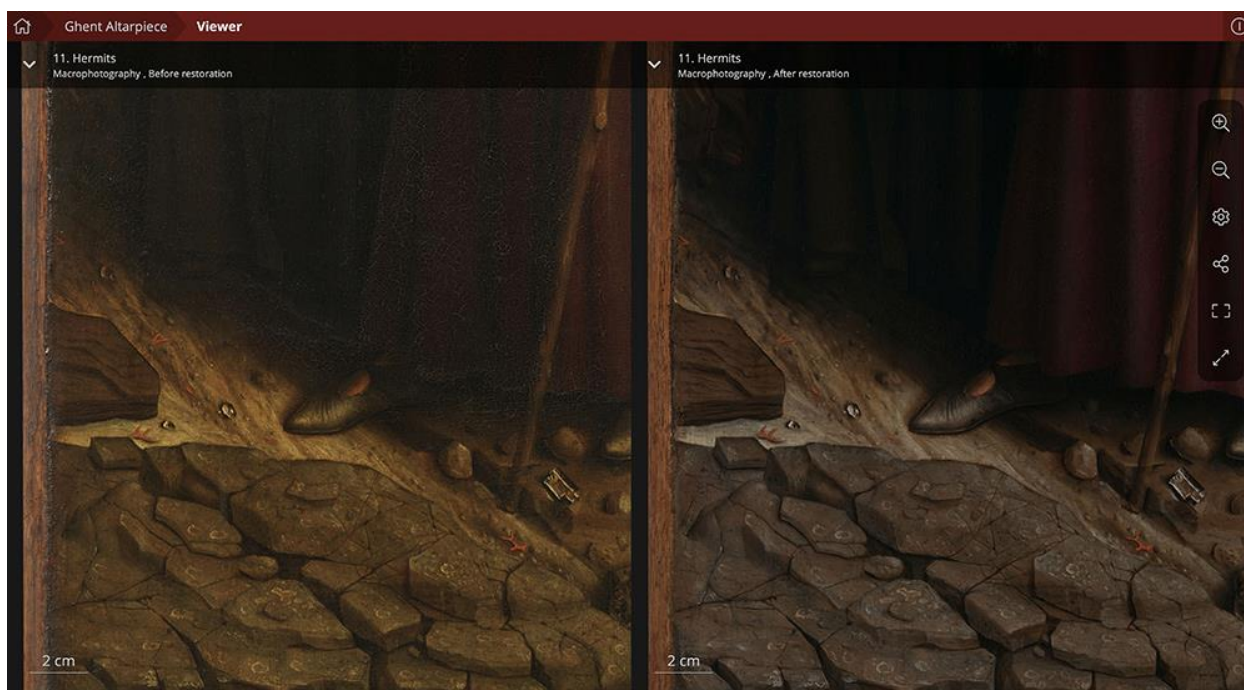
Met de lancering van een nieuwe versie van de website, inclusief beelden van de recent gerestaureerde schilderijen, [nieuwe video's](#) en educatief materiaal, bieden het Getty en het Koninklijk Instituut voor het Kunstpatrimonium (KIK, Brussel), in samenwerking met het Gieskes Strijbis Fonds in Amsterdam, de bezoeker nu een nóg rijkere beleving van dit monumentale meesterwerk.

De *Aanbidding van het Lam Gods* (1432) van Hubert en Jan van Eyck in de Gentse Sint-Baafskathedraal is een overweldigend mooie polyptiek met bijbelse thema's en figuren. Na een eeuwenlange opeenhoping van vuil, vergeelde vernissen, uitgebreide overschilderingen en talrijke verplaatsingen – waaronder de opslag in een zoutmijn tijdens WO II –, was het kunstwerk dringend toe aan restauratie.

Twee derde van het kunstwerk werd de voorbije jaren gerestaureerd door een team van hooggekwalificeerde restauratoren van het KIK. De eerste fase – op de buitenste panelen, zichtbaar als het altaarstuk gesloten is – was in 2016 afgerond. In december vorig jaar werd een nieuwe mijlpaal bereikt met de voltooiing van de tweede fase: die omvat de restauratie van de Aanbedding van het Lam, en de resultaten daarvan zijn nu in al hun glorie te zien op de vernieuwde website. Het team van het KIK legde de behandeling integraal vast met fotografische en wetenschappelijke documentatie in ultrahoge resolutie. Al deze beelden dingen nu op [Closer to Van Eyck](#) naar uw nieuwsgierige blik.

Enkele van de updates:

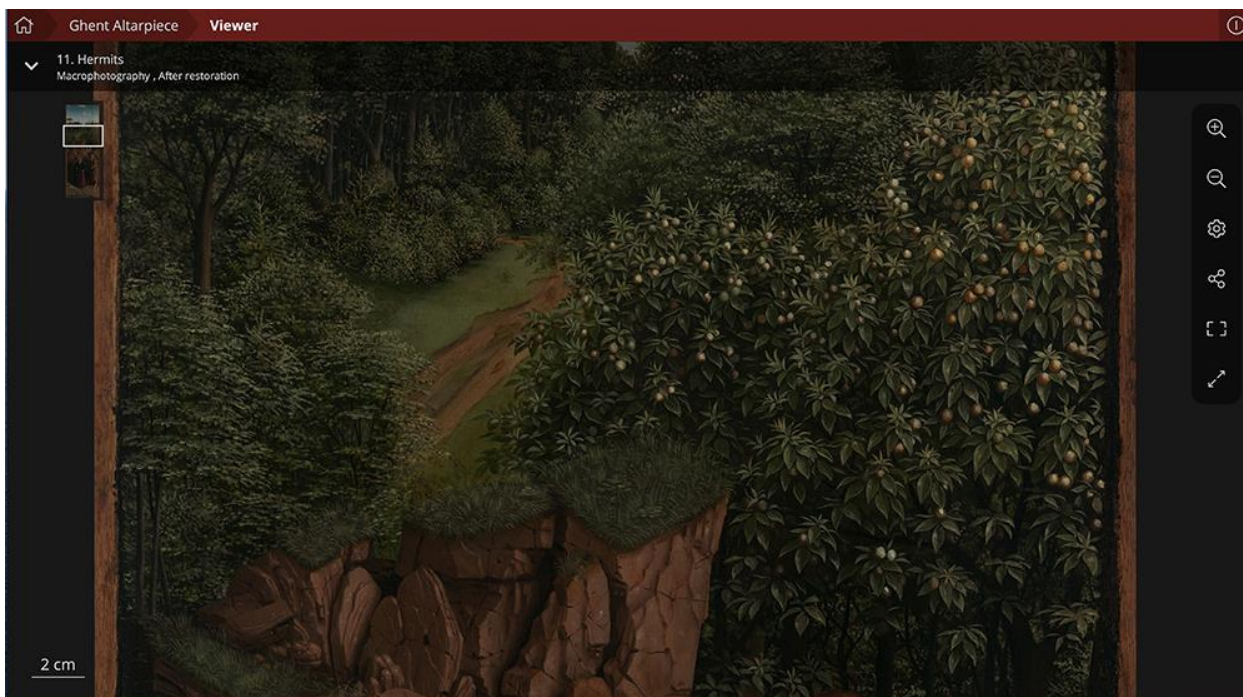
Nieuwe foto's na behandeling op Closer to Van Eyck tonen veel van de geschilderde scènes zoals ze oorspronkelijk bedoeld waren. Denk maar aan het centrale motief van het Lam, dat in de 16de werd bedekt met een meer neutrale figuur. Interdisciplinair onderzoek maakte het mogelijk om deze overschildering te verwijderen, waardoor Van Eycks menselijke Lam u terug in al zijn intensiteit aanblijft. Hoge resolutiebeelden voor, tijdens en na restauratie nodigen u uit om deze transformatie zelf te beleven.

Detail van de Heremieten, voor en na restauratie

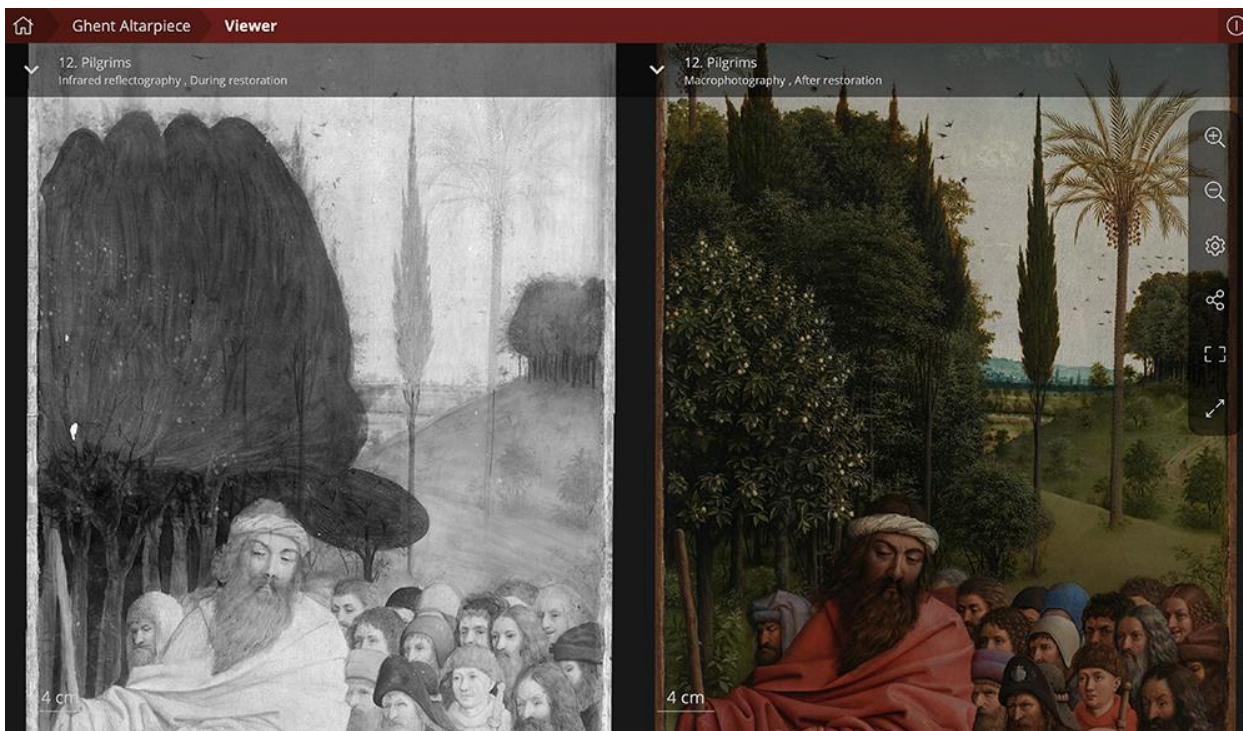
Het online inzoomen op details geeft een inzicht in de fabelachtige precisie en de even spontane als vaste hand van de meester. De speling van het licht op metalen, planten, haar en huid en texturen wordt met ongeëvenaarde zorg afgebeeld. Niet minder dan 75 verschillende plantensoorten in het werk kunnen nu door botanici worden geïdentificeerd en de schaduwweergave van bladeren, bomen en struiken biedt een wonderlijk gevoel van diepte en driedimensionaliteit. Zelfs de grond vertoont ongeziene nuances, van zompige modder tot zacht zand en harde rotsen bezaaid met edelstenen, kristallen en koraal. De reiniging bracht ook minutieus gedetailleerde gebouwen aan het licht die eeuwenlang verborgen waren onder lagen van overschildering.

Detail van de *Heremieten*, na restauratie

Nieuwe beelden met infrarood reflectografie (IRR) voeren de kijker dwars doorheen het verfloppervlak naar de ondertekening: de eerste stadia van het ontwerp van de composities waarin zich het creatieve proces van de kunstenaar ontvouwt. De naadloze beeldassemblage biedt u nu een ongestoorde blik op deze fascinerende microkosmos. Bovendien tonen de IRR-beelden onderliggende schilderingen die in een donkere verf zijn uitgevoerd, zoals in het gebladerte van de bomen achter de Heilige Christoffel in *De Pelgrims*.

Detail van de *Pelgrims*: Het infrarood reflectogram links toont de gedetailleerde ondertekening van de figuren en de onderschildering van het gebladerte. Vergelijking met het beeld rechts geeft inzicht in het creatieve proces van de kunstenaar. De twee bomen in het midden waren aanvankelijk niet voorzien. Pas nadat de Van Eycks de luchtpartij hadden geschilderd, besloten ze de bomen toe te voegen.

Via het 'Extras' menu op de website kan u tot slot het rijkelijk geïllustreerde [behandelingsverslag van fase 2](#) downloaden. Daarmee krijgt u in alle transparantie een inkijk in het besluitvormingsproces van deze complexe restauratiebehandeling.

Closer to Van Eyck wordt gecoördineerd door professor Ron Spronk (Queen's University, Kingston, Ontario, Canada; Radboud Universiteit Nijmegen, Nederland). Dankzij de innovatieve viewer, ontwikkeld door Universum Digitalis (Brussel), kunnen onderzoekers én het brede publiek de beelden in allerlei combinaties en met verbluffend detail bestuderen en vergelijken.

Sinds 2010 hebben verschillende beurzen van de Getty Foundation via haar Panel Painting Initiative het vooronderzoek voor de restauratie van het altaarstuk en de eerste ontwikkeling van *Closer to Van Eyck* ondersteund. Aanvullende subsidies van de Getty Foundation en het Gieskes Strijbis Fonds leidden tot de uitbreiding van de website en de opname van beelden uit de restauratiebehandeling. Dankzij deze steun kon ook het didactisch materiaal rond onderzoek en behandeling aanzienlijk worden uitgebreid, wat de site tot een nog precieuzer leerinstrument maakt.

Closer to Van Eyck is het resultaat van nauwe samenwerking tussen talrijke instellingen en personen, [die hier worden opgesomd](#). Meer informatie over het Panel Painting Initiative van de Getty Foundation [vindt u hier](#).

*

Getty is a leading global arts organization committed to the exhibition, conservation, and understanding of the world's artistic and cultural heritage. Working collaboratively with partners around the globe, the Getty Foundation, Getty Conservation Institute, Getty Museum and Getty Research Institute are all dedicated to the greater understanding of the relationships between the world's many cultures. The Los Angeles-based J. Paul Getty Trust and Getty programs share art, knowledge, and resources online at Getty.edu and welcome the public for free at the Getty Center and the Getty Villa.

De Getty Foundation brengt de filantropische missie van de Getty Trust ten uitvoer door de ondersteuning in Los Angeles en elders ter wereld van individuen en instellingen die zich inzetten om de kennis en het behoud van de beeldende kunsten verder te ontwikkelen. Door middel van strategische toelagen en programma's versterkt de stichting de kunstgeschiedenis als een wereldwijde discipline, promoot het de interdisciplinaire conservatiepraktijk, verruimt het de toegang tot museale en archiefcollecties, en helpt het actuele en toekomstige voortrekkers in de beeldende kunsten bij hun ontwikkeling. De stichting voert zijn missie uit in samenwerking met de andere programma's van het Getty om een maximale individuele en collectieve impact te verzekeren. Meer informatie vindt u op www.getty.edu/foundation.

Het **Koninklijk Instituut voor het Kunstpatrimonium (KIK, Brussel)** is de federale wetenschappelijke instelling belast met de documentatie, studie en conservatie-restauratie van het Belgische culturele en artistieke erfgoed. Kunsthistorici, fotografen, scheikundigen, archeologen, ingenieurs en conservatoren-restaurateurs voeren interdisciplinair spitsonderzoek uit naar de materialen en technieken gebruikt in het erfgoed en naar de producten en methodes voor conservatie-restauratie. Het KIK vormt een uniek instrument voor de ontsluiting van de wetenschappelijke, fotografische en technische documentatie in deze domeinen.